

AYDIN ADNAN MENDERES ÜNİVERSİTESİ DERS BİLGİ FORMU

Dersin Adı		Çok Genli Kalıtım							
Ders Kodu		ZTB502		Ders Düzeyi		Yüksek Lisans			
AKTS Kredi	8	İş Yüğü	200 (Saat)	Teori	3	Uygulama	0	Laboratuvar	0
Dersin Amacı		Çok sayıda lokus tarafından yönetilen karakterlerin temel niteliklerinin tanıtılması. Bu karakterlerin analizinin kuramsal temellerinin incelenmesi.							
Özet İçeriğı		Bitki ıslahındaki melez populasyonların genotipik yapıları ve gen etki tiplerinin analizinde kullanılan kantitatif genetik analiz yöntemleri hakkında bilgi edinmesini sağlamaktır.							
Staj Durum		Yok							
Öğretim Yöntemleri		Anlatım (Takrir), Tartışma, Proje Tabanlı Öğrenme, Bireysel Çalışma, Problem Çözme							
Dersi Veren Öğretim Elemanı(ları)			Prof. Dr. Aydın ÜNAY						

Ölçme ve Değerlendirme Araçları

Araç	Adet	Oran (%)
Ara Sınav (Vize)	1	40
Dönem Sonu Sınavı (Final)	1	60

Ders Kitabı / Önerilen Kaynaklar

1	1. Wricke, G. 1972. Populationsgenetik.
2	2. Falconer, D.S. 1970. Introduction to quantitative Genetics
3	3. Demir, İ. 1990. Genel Bitki Islahı. Ege Üniversitesi Basımevi, İzmir

Hafta	Haftalara Göre Ders Konuları	
1	Teorik	Sürekli varyasyon ve nedenleri
	Ön Hazırlık	Kaynak tarama
2	Teorik	Değer kavramları ve populasyon ortalaması
	Ön Hazırlık	Kaynak tarama
3	Teorik	Populasyon varyansı
	Ön Hazırlık	Kaynak tarama
4	Teorik	Varyans öğeleri
	Ön Hazırlık	Kaynak tarama
5	Teorik	Varyans öğelerinin tahminlenmesi
	Ön Hazırlık	Kaynak tarama
6	Teorik	Varyans öğelerinin oransal durumları ve ıslah açısından önemi
	Ön Hazırlık	Kaynak tarama
7	Ön Hazırlık	Kaynak tarama
8	Ara Sınav (Vize)	Ara Sınav
9	Ön Hazırlık	Kaynak tarama
10	Teorik	Kalıtım derecesi
	Ön Hazırlık	Kaynak tarama
11	Teorik	Kalıtım derecesinin bitki ıslahındaki yeri ve elde ediliş yöntemleri
	Ön Hazırlık	Kaynak tarama
12	Teorik	Seleksiyon ve kendileme I
	Ön Hazırlık	Kaynak tarama
13	Teorik	Seleksiyon ve kendileme II
	Ön Hazırlık	Kaynak tarama
14	Teorik	Heterosis
	Ön Hazırlık	Kaynak tarama
15	Teorik	Proje sunumları
	Ön Hazırlık	Kaynak tarama

16	Dönem Sonu Sınavı (Final)	Final Sınavı

Dersin Öğrenme, Öğretme ve Değerlendirme Etkinlikleri Çerçevesinde İş Yükü Hesabı (Ortalama Saat)

Etkinlik	Adet	Ön Hazırlık	Etkinlik Süresi	Toplam İş Yükü
Kuramsal Ders	14	3	3	84
Ödev	2	13	20	66
Ara Sınav	1	0	10	10
Dönem Sonu Sınavı	1	10	30	40
Toplam İş Yükü (Saat)				200
Yuvarla [Toplam İş Yükü (saat) / 25*] = AKTS Kredisi				8

*25 saatlik iş yükü 1 AKTS olarak kabul edilmektedir.

Dersin Öğrenme Çıktıları

1	1. Bitki ıslah populasyonlarının genotipik yapıları hakkında uygulamaya yönelik bilgi edinebilme
2	2. Bitkinin döllenme biyolojisine göre melez populasyonların genotipik yapılarını analiz edebilmeyi öğrenebilme
3	3. Çeşit geliştirmede en uygun seleksiyon yönteminin oluşturulmasını sağlayabilme
4	4. Kantitatif özellikler için çeşit geliştirmede hangi ıslah yönteminin kullanılabileceğini kavrayabilme
5	Populasyonun genetik bileşimini seleksiyonla olumlu yönde değiştirililebileceği

Program Çıktıları (Tarla Bitkileri Yüksek Lisans Programı)

1	Anabilim dalındaki lisans yeterliliklerine dayalı olarak, tarla bitkileri alanında bilgilerini uzmanlık düzeyinde geliştirme ve derinleştirme,
2	Tarla bitkileri içerisinde yer alan çalışma konularındaki sorunları tanıma, çözme sürecini tasarlayabilme, planlama, çözümleyebilme ve yorumlayabilme,
3	Bağımsız kurgulayabilme ve inisiyatif kullanma yeteneği,
4	Anabilim dalı içi ve anabilim dalları arası ekip çalışması yapabilme
5	Tarla bitkilerindeki güncel gelişmeleri ve kendi çalışmaları yazılı, sözlü ve görsel olarak aktarabilme,
6	Uygulamalarda karşılaşılabilecek öngörülmeyen karmaşık durumlarda, yeni stratejik yaklaşımlar geliştirebilme ve sorumluluk alarak çözüm üretebilme,
7	Özgün görüşlerini savunmada hem Türkçe, hem de yabancı dilde etkili bir iletişim kurabilme,
8	Tarla bitkileri alanında kalite, verimlilik ve sürdürülebilirlik amacıyla bilgi üreterek bilime katkıda bulunma becerisi,
9	Tarla bitkilerinde çeşit geliştirmeye yönelik ıslah yöntemlerini kullanabilme,
10	Araştırmayı bilimsel etik çerçevesinde sürdürme ve uygun istatistiksel yöntemleri seçerek değerlendirme; sonuçları rapor/tez haline dönüştürebilme ve bunlardan bilimsel yayınlar üreterek sunabilme.

Program ve Öğrenme Çıktıları İlişkisi 1:Çok Düşük, 2:Düşük, 3:Orta, 4:Yüksek, 5:Çok Yüksek

	ÖÇ1	ÖÇ2	ÖÇ3	ÖÇ4	ÖÇ5
PÇ1	5	5	5	4	5
PÇ2	5	4	4	5	5
PÇ3	3	2	2	2	5
PÇ4	4	3	3		5
PÇ5	3	2	2	2	5
PÇ6	2	2	2	2	5
PÇ7	3	3	3	3	5
PÇ8	3	2	2	2	5
PÇ9	5	5	5	5	5
PÇ10	5	4	4	5	5

